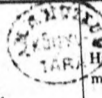

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre:	16 kor. — fill.
Egy évre:	5	Fél évre:	8
Fél évre:	2	Negyed évre:	4
Negyed évre:	1	Egy óra:	1
Egy óra:	1	Egyes szám ára:	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petil sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Nyílt levél

Széll Kálmán belügyminiszterhez.

Miniszter uram, a főlháborodás, a panasz szavait tolmácsoljuk itt. Emberséges embernek ösmertünk meg, a kinek a hazugság, a gonoszság szőre még nem nőtte be a fülét.

Jóindulatu, tiszta törekvéseidet az ellenzéki zászló alól is nyíltan, őszintén megbecsültük és kezdtünk hitet építeni szavaidban uram, hogy azok tényleg a törvény, jog és igazságszavai.

Ámde a te hóhérruhás, liljom fehér arcú, pártás lányodat minálunk meggyalázták, sárba buktatták a törvény megtépett könyvével együtt.

Esett lány a mi városunk falai között a törvény, a jog és az igazság. Ha még a régi czivis város spártai törvényei uralkodnának, akkor az esett leányzóknak haját levágván, fejét szalmakoszorúval koszorúzva, hóhér által megkorbácsolva, örökre kiséprűznék a városból latraival együtt, kiket a pelengérről avatna fel a hóhér a számkivetésre.

Fáj leírni ezeket a sorokat. Mert a kik Debreczen városában a tiszta választásokat megszeplőtlenítik, olyan gárdából kerülnek, kiknek legelső sorban kellene példát mutatni a törvények, a te méltányos és igazságosnak bizonyult rendeleteid betartására.

Sajnos azonban, hogy a választási küzdelmek alacsonyítói, a szentesített választási törvény megvetői és kijátszói, szigorú rendeleterednek és országosan hirdetett vezérelvednek az elbukatói, a pártá leszággatói éppen a városi tisztviselő karból kerülnek ki, a kik nem hivatalos kötelmeik buzgó és lelkes végzésével, de a legalacsonyabb kortes érdemekkel akarnak a felsőség előtt érdemeket szerezni a kormányparti jelölt mellett, a kinek Márk Endre a neve.

Ugyanis a te felsőségednek a debreczeni bizalmasa és első letéteményese, Dégenfeld József főispán viszi legelő a kormányparti jelölt kortes zászlóját. Tisza Kálmán ültette még el ezt a főispánt és Bánffy uram a magyar erkölcsöknek durva, erőszakos gyilkosa végezett rajta beoltási műveleteket. Szégyen még csak leírni is, hogy ily magas állású ember összeférhetőnek tartja a kortes vezérséget, a törvények

ellen való bujtogatást, a törvény, jog, igazság és minden tisztább eszmények ellen indított kalóz hadjárat személyes vezetését.

Degenfeld József a II-ik kerületbeli kormányparti, saját izlése szerint gyűrott jelöltje érdekében cselekszi, hogy napról-napra, többször éjfélelég a Bika nevű vendéglőben megtelepedett kormányparti kortes tanyán lebzsel. Rendezi a kortes hadjárat portyázó vitézeit. A választó polgárok megfélemlítésére küldözi ezeket a szégyent nem ösmerő, a választási törvényt sáros sarokkal taposó czápákat. Utasít, parancsol, tolmácsol, terveket kohol a tiszta választás megejtésére, megszeplőtlenítésére. A város hivatalnokai közül szervezett higanynál mozgékonyabb és gonoszabb tulajdonságú kormányparti kortes kalózsereget. Felbujtója, kovácsolja minden hivatalos erőszaknak és szemlélője aszélére megindított lélekvasárlásoknak, sőt ez a magas állását nyilvánosan pelengérező főúr, a ki a szabadelvű párt régi képviselőit kénye-kedve szerint buktatta el, a ki a kormánypart nagy kortes értekezlén maga szót emelt és erőszakolta saját jelöltjét, nem riadt vissza a kortes tanyán kívüli egyéb működéstől sem. Összeegyeztethetőnek tartotta jelöltje érdekében a házalást, a kilincselést, a személyesen való korteskedést, nem az ő érdeme, hogy volt olyan hely is, honnét hosszú orral tessékelték ki.

Szomorú kép ez! Melynek megdöbbsentő sötétségét növeli, hogy a törvények betartásának hivatott és dusan fizetett föellenőre, a te személyednek bizalmasa, elveidnek állítólagos letéteményese cselekszi ezeket a hozzá nem illő, a törvény és erkölcsi rend által tiltott cselekményeket, nem átalva a kortestanya miazmás levegőjében fertőzteni más magas méltóságát sem. Ő ugyanis főgondnoka a legnagyobb református egyházkerületnek is és mint ilyen, egyik első öre volna az ur asztalának is, de ő inkább mérge zagyvalékkal telt kortes kulacsot akasztott nyakába és az állásához, korához inkább illő zsoltárok helyett, inkább énekli a kortes nótákat.

Tehát, ha az 1899 évi XV törvény czikk és vezérelveid magokban foglaló, az ország valamennyi tisztviselőjével közölt rendeleted kijátszásában, bunkózásában, megbizottad, a főgond-

nok főispán vezet és jár legelő gonosz példával, csodálhatjuk-e, ha az apróbb czápák falánksága nem ösmer többé törvény, erkölcs és jóizlés által egyiránt megszabott határt; — hanem valóságosan a czápák gyilkos falánkságával veti magát a választók félemlítésére, csábítására, a lélekvasárlásra, a tiszta választás minden eszményének, minden erkölcsének a gyilkolására. Miniszter Uram! Hát szemet hunyhatnál te ezek fölött?

Van egy jámbor, magát túlélt, tehetetlen és a régi mameluk fogásoktól átszürt lelkű polgármesterünk is, a ki szinte egyik gondnoka a református egyháznak, de ki szinte nem érez sem hivatali, sem erkölcsi erőt és kötelezettséget, hogy a főgondnoka és főispánja által a választók nyakára uszított hivatalnok czápákat hivatali szobáikba, hivatali teendőik pontosabb végzésére visszakorbácsolja, hogy a törvényt, a miniszteri rendeletet betartsák és ahhoz illő és köteles módon alkalmazkodjanak. Ő ezt nem cselekszi, hanem szemet huny és szabad teret enged a hivatal szobák korteseinek a czápa hadjáratra, a melyben orvul gyilkolják a törvény, jog és igazság, a melyben sáfertőbe fullasztatik a törvény, a melyben az erőszak, a csábítás, a vásárlás hurok kötelén mulik ki a tiszta választás lehetősége és a megrontott választók utolsó erkölcsi érzése is.

Nem hihetjük uram, hogy ilyen volna a te zászlód. Nem hihetjük uram, hogy a mindent eltűrő kalóz zászló volna a te zászlód. Fehér zászlónak kell lenni, a ki oly magashangu predikátora voltál a tiszta választásoknak, a várva-várt törvény, jog és igazság korszakának. Azért hisszük uram, hogy midőn a debreczeni hivatalos garázdálkodásoknak, becsület-gyilkos erőszakoskodásoknak ezen szomorú panasz levelét kézhez veszed, hisszük uram, hogy az ígért megtorló intézkedéseidet azonnal megteszed és nyakát szeged a debreczeni türhettelen, megdöbbsentő, mételyező hivatalnoki kortes viszáleléseknek, melynek a koronáját bizonyos nevezetű Aczél Géza városi főmérnök hordozza nyíltan, sőt tüntetőleg, sőt kihívólag a fején. A választók nyakára erőszakolt II dik kerületbeli kormányparti jelöltnek ez a főmérnök a legféltelenebb kortese.

Ez nyíltan fenyegetődik, városi munkák ígéretésével csábitgat, házal és kilincsel, a városi hivatalnokokból kortes bandát szervezett, városi egyenruhás hajdukkal hordatja szét a kormánypárti jelölt népszerűtlen zászlóit, névaláírásos czédulákkal kortes értekezletet hívogat össze és törvény ide — törvény oda, főispáni befolyásban és gyámolításban bizakodva, mindent elkövet, hogy kieroszakolja annak a kormánypárti jelöltnek a diadalát, a ki az orvul leszurt, a lemondásra kényszerített korábbi képviselő és képviselőjelölt, az általános becsülésnek örvendő Király Ferencz holttestén lépett ki a választók elé. És kinek érdekében anyi alattomos befolyás, majd nyílt erőszak érvényesül, mint pl. a mozgósított hivatalnokok korteshadjárata, hogy a szabadelvű választók nagy zöme is felháborodva tanuja ez üzemeknek, mely a tanyai nép között a lélekviszáltságot sem tartja megvetésre méltó fegyvernek. Sőt a míg a szabadelvű választóknak egyrésze tartózkodólag huzódik vissza a muszáj jelölt zászlója alól, addig más határozottabb része már nyíltan szakított velük és mind nagyobb és nagyobb seregekben sorakozik a mi érdeknélküli függetlenségi lobogónk alá; mert az öntudatosabbak nem akarnak a nyílt törvénytíprásnak, a szégyenletes és tiltott üzemeknek szavok leadásával czimborául szegődni.

Ime itt a száz sebektől vérző alkalom, hogy hitünket, bizalmunkat megerősítsd uram, megmutatván, hogy igazán önzetlen, nemes, becsületes öre vagy a törvényeknek és hogy nem hazug, üres szó, jelszavad: a törvény, jog és igazságról. Mi tehát várunk várjuk szigorú, de igazságos intézkedéset uram.

Iffabb Móríc Pál.

Egy halvacSORA története.

Előre becsátom, hogy ez a halvacSORA egészen ritus szerinti halvacSORA. És hogy valóban iszta, valóban kóser vacsora volt, bizonyosága annak az is, hogy a kik ott voltunk egyikünk sem esőmöröltünk meg tőle; sőt a többek között magam is a legnagyobb gyönyörűséggel, melegséggel emlékezem erre az estére, melyet debreczeni izraelita választó polgártársaink a mi szeretett Kossuthpárti, második kerületbeli képviselő jelöltünk, a mi kedves Bakonyi Samunk ünnepelésére, iránta érezett meleg, őszinte szeretetére és a Kossuthpárti dicső zászlóval való eljegyzés emlékéül rendeztek és tartottak meg a Frohner szálló éttermében oly kitörő lelkesedés között, oly óriási tömeges megjelenés mellett, hogy ez maga esemény, hogy ez maga biztosítéka a Kossuth-zászlónk győzelmének.

Szeretnék erről a halvacSORáról egyet mást írni, feljegyezni, hogy távoli vidékeken is tudomást vegyenek, melegedjenek a kisebbbbitű polgártársaink az összetartásunk felől, a szabadság, egyenlőség és testvéri-

ség szent eszményeinek ezen hódoló tisztellete és szerető szívből való felkarolása felől.

Mert Bakonyi Samu ezen eszményeknek a legnemesebb, önzetlen képviselője és mint maga is mondá „kapocs”, szerintem „lángkapocs”, ki hivatva van arra az apostoli feladatra, hogy az izraelita polgártársainkat a másfelekezetű magyarpolgársággal egybekapcsolja és a szeretetben összeolvassza; hogy erényeinket egymással kölcsönösen megosztva, hibáinkat kölcsönösen gyalulva, mi a világ testvérnélküli nemzete, jövő évszázadok között is diadalmasan álljunk meg helyünket. Szabadon és függetlenül.

No de hisz nem vezérezik kelyt akarok én itt zöngélni, csak inkább zongani és zsongani, mint Zong János az este az ő jóízű, flegmatikus külső-területi czivis nótájával, Hogy is hangzik csak ez a nóta:

Czivis megy a városba,
Szeredás a nyakába;
Tud az hova szavazni,
Éljen dr. Bakonyi.

Ezt a halvacSORÁT a függetlenpárti zsidó választó polgártársaink rendezték dr. Bakonyi Samu tiszteletére és hogy mily gyönyörűen sikerült ez az este, bizonyosága annak, hogy a Frohner nagy étterme, sőt még az udvarán felterített asztalok mellett az udvar is zsufolásig telve volt. 7 800 ember gyűlt össze itt ezen feledhetetlen este. És megjelentek itt többen a debreczeni függetlenségi párt oszlopos tagjai közül, mint Kovács József ügyvéd, pártunk elnöke és aztán dr. Bakonyi Samu, a kit kiadottság hívott meg a halvacSORára. A jelen voltak közül megemlítem még Harangi Bálint, Erdély bátya czivis polgártársainkat, Könyves Tóth Sámuel, a búszörményi követjelöltet Benedek Jánosunkat, azután az izzólékű dr. Kardos Samut s dr. Nagy Zsigmond kollegiumunk kiváló szónok tanárát, a hazafias dr. Király Péter, dr. Bacsó, Zong János, Szentjobb Kálmán kurucz lelkű tanítóink, a lelkes Pongrácz barátunk, a ki már, hivatalból is „hazai” kurucz, a poétás Révi Náczi, ki maholnap, mint ügyvéd, felejt a poezist, aztán kiket előbb kellett volna nevezni a debreczeni Kossuthpárt és Bakonyi párt faradhatlan, buzgó oszlopos férfiai dr. Burger Péter faradhatlan pártorvosunk, aztán a sneidig és nótás dr. Freund Jenő és a zászlójával Aczél főmérnököt lepipázó pártjegyzőnk, dr. Fejér Franczi, továbbá Grünwald kereskedelmi és iparkamarai titkár, aki szép, férfias beszédével is feltűnt, tetszést keltett és aztán a debreczeni izraelita kereskedők, iparosok és választó polgárok tömör, lelkesült, tiszteletet parancsoló hatalmas, megszámlálhatatlan tömege; sőt most már bátran írom ugyanis, hogy biztosan szervezett és zászlónk alatt győzhetetlenül, gyújtó lelkesedésben tömörült serege, akiknek lelkesedése, határozottsága a gyújtó szónoklatok után még tetőpontra hágott.

Nem! Nem is kísérem leírni ezt a gyönyörű hazafias estét, ahhoz még gyémánt hegyű penna is gyöngé volna.

Mikor dr. Freund szép bariton hangján elkezdte a régi jó kortes nótát, csakugy zendült a nagyterem.

Hej de magos ez a vendégfogadó,
Nincsen benne kormánypárti szavazó;
Ha van benne kormánypárti szavazó,
Düljön össze ez a vendégfogadó!

A tulsó soron lakik a babám, a szomszéd hajdani Fehérlő főuri lakos gazdája, bizonyosan hallotta ezt a nótázást és nem fogta szemét az álom...

Gyönyörű és őszinte beszédek hangzottak itt el. Okulásra haligathatta mindenki. Bakonyi Samu az ő nagy szívét tárta ki. Segitse az Isten, hogy eszményeit megvalósíthassa, az elítéletek választó fala akkor leomlik és a leltár-vokok birkanyjából a szabadság, függetlenség, egyenlőség, testvériség, a magyar föld igazi bajnokává avatódik fel a legkisebb, a legszegényebb zsidó is, aki a hazafias, az érdemes munka után emelt fővel, büszkén járhat e földön, a mely földről mondotta a költő:

Hazádnak rendületlenül
Légy híve óh magyar;
Bölcsöd ez, majdan sirod is,
A mely ápol s eltakar!

Ne feledjétek a Bakonyi szavait. Az ígéret földjére, a magyarság testvéri szeretetébe, szívébe vezetnek ezek a szavak és ez a fehérlelkű magyar ember, aki tinektek véretekéből való véretek.

Emlékezhettek még pártelnökünk Kovács József fontos, jelentésségteljes kijelentéseiről is, melyekkel a Debreczen városi alapító kalvinista polgárság üzenetét és frigyaszavait tolmácsolta szólhatnak a Kardos Samu, Benedek, Király Péter, Nagy Zsiga, dr. Freund, dr. Fejér, Zong, Szentjóni, dr. Révi gyújtó szónoklatairól, melyek a tetszés, a lelkesedés virágait aratták, méltóságos bizonyosságként annak, hogy itt nem közönséges kortes eszem-iszom, dárídó játszódtat le, hanem nagyjelentőségű, a későbbi időkre is kiható fogadalom ünnep; melyen a Kossuth zászlót ragadta itt kezébe az a sokat szenvedett felekezet, melynek életeleme közös mindnyájunkéval.

Ez a szabadság, ez a függetlenség, a testvériség szó legnemesebb értelmében. Ezért küzdünk mi és midőn ők ezen zászló alá esküdnek: önállóságukról, érettségükről is szép bizonyosságot tesznek.

De esonka volna ez a leírás, ha a Stern Dóri barátom és elvtársunk felköszöntőjéről nem emlékeznék. Ezen kiváló szónokok szónoklata után ő is szólásra emelkedett és mesével kezdte mondókáját.

Azon hasonlattalélt, hogy midőn a vásárbán a nagy sátras kereskedők mellett kirakodott a hátbugyris szegényke kis kereskedő, maga is megdöbben és kicsinyleni is kezdék, hogy mit akar itt a fényes portékák között ez a hatalmas kis kalmár. Pedig még nem is tudta senki, hogy mit rejteget a butyorban.

— Lássuk a portékát! kiáltotta az egyik sarokból valaki. A közbeszólás általános derűtlenséget keltett, de még nagyobb éljenést és lelkesedést keltett az a kedves befejezés, midőn Izidor kipakolt es amidőn Dóri elvtárs sikerült beszédben a kedves Bakonyinét el-tette... Mintha ilyen szót hallottam volna a jelöltünk ajkáról:

— Az drága portéka!...

Végül megnyugtatom azonjóindulatu barátaimat is, a kik magukban kívánják (mert ilyen kortesvilágban kerülnék ilyenek is) „bár fulladtal volna meg attól a kóser hal szálkától”; hogy ez egyszerűen ki volt zárva. Mert noha közel két mázsa legfinomabb halat főztek, mire már én a vacsorához érkeztem a hal: teljesen elfogyott. Mire következtethetünk ebből?

a) hogy a hal finoman volt megfőzve;
b) hogy a vendégek és elvtársak számitáson felüli nagy számban gyűltek össze;
c) és végül pedig hogy nekem a halból nem jutván rész, tehát a halszálkától nem is fulladhattam meg; sőt tovább is teljes erőmből borotválni fogom a pocsorvics tábort garázda, szörös kezű korteseit.

Szabad Hajdu.

érdekében, hogy mindenáron korteskedjenek és pedi a polgármester ur tudtával és megfélemlítésével, mert ha nem mégysz, akkor innen mégysz! Ez a jelszó."

Telefon Debreczen—Budapest között.

Régóta huzódó s általánosan óhajtott dolog megvalósulása felé közeledünk. Pár nap választ még el és átadják a forgalomnak a Debreczen—Budapest közötti telefont. A vezeték már teljesen elkészült s a ker. miniszterium kiküldötte. Hollós Károly főmérnök számos szakférfi jelenlétében megvizsgálta a vezeték s teljesen rendben találta. Hollós a miniszteriumban javasolni fogja a telephálózat megnyitását. Így tehát reményünk van, hogy a jövő hó elején már átadják a közforgalomnak a Debreczen—Budapest közötti telefon hálózatot.

Egy alak a kortesvilágból.

A kormánypártnak nemesak czápai vannak, a kik a választókra vadásznak, de ily titokzatos alakjai is, mint a szoban forgó esetke hőse. Valami végrehajtó-fele alak ez, a ki egyik városrészben minden helyet felirt, a hol Bakonyi zászló volt kitűzve. A titokzatos alak végre szembeült egy polgártársunknak, a ki kérdezte, hogy miben sántikal a tisztelt ur, miért vett jegyzet a zászlókról? — Nekem ez megvan parancsolva, mondá ő és tovább ballaga. Vaj, mifele titkos főmérnöki planumnak a meg-

valósításában utazott ez a jámbor? Talán csak nem képzelik, hogy akad Debreczenben olyan köztöni való hülye szavazó polgár, a ki elhinné a kormánypárti korteseknek, hogy nekik joguk van az adót emelni vagy lejjebb szállítani, már hogy ki és melyik részre szavaz.

Az ügyészség figyelmébe.

A királyi ügyészség figyelmét felhívjuk a Debreczeni Hírlap nevezetű ujság f. hó 25 és f. hó 26. számaiban „választási mozgalmak“ czim alatt megjelent politikai izü és czélzatu közleményekre. Tudunkkal a kauczió nélküli politizálást tiltja a törvény. Szeretnők tehát megtudni, hogy mégis a kormány mellett szabad-e az ujságoknak kauczió nélkül is politizálni?

Vérengző katonák.

A debreczeni ev. ref. tanítóképző növendéke Ormós Lajos vasárnap este mulatságból hazafelé igyekezett. Dudaigatva haladt végig a Csapó-utczán, mikor szembe jött vele három gyalogos katona és egy Vilmos huszár. A katonákat bosszantotta a fiatal ember jókedve, belekötöttek, majd üldögelni kezdtek. Ormós ezt már nem hagyta szó nélkül, mire a katonák annyira felháborodtak, hogy a Vilmos huszár kardot rántott s Ormós felé sujtott. Ormós elhárította a csapást s a kardot oly erősen megfogta, hogy a huszár nem tudta kezéből kivenni. A bakák látva, hogy segítség kell, az egyik panganétját rántotta ki s a tanító jelölt háttába dőtte s ezután mint a ki dolgát jól vé-

gezte, eltávoztak. Ormós nagy kinnal hazavánszorgott. Orvost hívtak, ki konstatálta, hogy a sérülés súlyos. A panganét a tüdőt is megsértette. Ormós állapota most oly rosszra fordult, hogy felgyógyulásához kevés a remény. Az esetet bejelentették a katonai hatóságnak.

Mi szükséges minden hölgynek?

Szép, tiszta, üde arczbőr. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krém használata által érhető el. E törvényesen védett arczkenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szepeit, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél. Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszer-tárban.

A moszkvai

„Popoff“ és „Karaván“ tea behozatali társaságok idei termésű teái már beérkeztek, s a legfinomabb minőségben kaphatók: Kontsek Geza fűszer- és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

26 krajczár 1 liter ujkeri bor.

A Markus Jenő „Dreher-féle“ sör és bor csarnokában igen olcsó választékos étlap az utczai helyiségben, vasárnap este katonazene. Szabad bemenet.

Választási

zászlókat és jelvényeket

feltűnő olcsón készítünk.

Bármilyen nagy megrendelést néhány óra alatt elintézzük.

Zászlók és jelvényekről megkeresésre árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Tisztelettel

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája
DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

Sürgőnyczim :
HOFFMANN KRONOVITZ
Debreczen.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.